

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a zo sudkýň JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. a JUDr. Evy Vékonyovej v právnej veci žalobcu: **UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o.**, so sídlom Ševčenkova 36, Bratislava IČO: 35 971 967, *právne zastúpený: Advokátska kancelária Andrej Mojžiš, s.r.o., so sídlom Gen. Svobodu č. 16, Pezinok*, proti žalovanému: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom Bajkalská 21/A, P. O. BOX 29, Bratislava v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0182/99/2018 zo dňa 8. apríla 2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/86/2019-91 zo dňa 3. augusta 2022, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa **zamieta**.
- II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov kasačného konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie

I. Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0044/99/2017 zo dňa 18. decembra 2017 podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku zrušil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj č. P/0361/01/2015 zo dňa 29. novembra 2016 a vec vrátil na nové konanie. Rozhodnutím č. P/0361/01/2015 zo dňa 29. novembra 2016 bola žalobcovi uložená pokuta 50.000 eur pre porušenie zákazu vyplývajúceho z § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (v tom čase

účinného) v nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 1 a ods. 4 a na prílohu č. 1 (Agresívne obchodné praktiky) bod 6.

2. Následne žalovaný rozhodnutím č. SK/0182/99/2018 zo dňa 8. apríla 2019 podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj č. P/0361/01/2015 zo dňa 28. februára 2018, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 32.000 eur pre porušenie § 4 ods. 11 zákona 4 o ochrane spotrebiteľa. Žalobca ako predávajúci žiadal spotrebiteľov, aby vykonali platby za produkty dodané predávajúcim, pričom si ich spotrebiteľia neobjednali. Žalovaný v súvislosti s vykonanou kontrolou zistil, že žalobca ako predávajúci aktivoval spotrebiteľom prémiový balík televízie Plus počas vymedzeného obdobia bezplatne, pričom po uplynutí vymedzeného obdobia žiadal úhradu mesačného paušálu za službu Balík Plus vo výške 1,90 eura napriek tomu, že spotrebiteľia si službu neobjednali.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu, ktorou sa domáhal jeho zrušenia. Žalobca namietal, že žalovaný bol povinný dôsledne rozlišovať medzi činnosťou, ktorá nie je zákonom o ochrane spotrebiteľa zakázaná – aktivácia balíka Plus a činnosťou, ktorú možno označiť ako porušenie § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa – žiadosť o úhradu, resp. prijatie úhrady za balík Plus. Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé či sa porušenia právnej normy mal žalobca dopustiť už zaslaním listov, aktiváciou balíka Plus, alebo až dorúčením faktúry spotrebiteľom po skončení kampane. Z rozhodnutia taktiež nie je zrejmé, čo žalovaný považuje za žiadosť o úhradu podľa § 4 ods. 11 cit. zákona. Žalobca zasielal spotrebiteľom listy, ktoré obsahovali informáciu o kampani (aktivovanie balíka Plus), dĺžke jej trvania (doba používania balíka Plus bez povinnosti úhrady) a cenových podmienkach, ktoré začnú platiť až po skončení kampane za predpokladu, že spotrebiteľ bude naďalej službu využívať. Z listov zaslaných žalobcom nevyplýva žiadosť o úhradu, pretože v čase zasielania listov nebolo vôbec zrejmé, či spotrebiteľ bude aj po skončení kampane službu užívať, čo je základným predpokladom na to, aby žalobca mohol žiadať o úhradu. Žalobca teda žiadal o úhradu len tých spotrebiteľov, ktorým po skončení kampane doručil faktúry. Podľa žalobcu mal tak žalovaný za preukázané, že žalobca vystavil a doručil faktúry za balík Plus štyrom spotrebiteľom, a tak možno dospieť k právnomu záveru, že žalobca sa dopustil porušenia § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa voči štyrom spotrebiteľom.

4. Žalobca považoval napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, pretože v ňom absentujú dôvody, o ktoré sa výrok opiera, žalovaný sa dostatočne dôsledne a podrobne nevysporiadal s námietkami žalobcu a napadnuté rozhodnutie obsahuje iba strohé konštatovanie, že námietky žalobcu žalovaný nevyhodnotil ako dôvodné. Z napadnutého rozhodnutia nemožno dospieť k predstave o tom, ktorý z úkonov žalobcu žalovaný považoval za žiadosť o úhradu a aké argumenty ho k takémuto právnomu záveru viedli.

5. Žalobca vytykal žalovanému aj tzv. „recykláciu“ prvostupňového rozhodnutia. Vzhľadom na to tvrdil, že ak prvostupňový orgán zmenil právnu kvalifikáciu, nie je možné, aby správna úvaha, ktorá ho viedla k uloženiu pokuty za predchádzajúcu právnu kvalifikáciu, zostala nezmenená, osobitne ak sa podľa prvej právnej kvalifikácie mal žalobca dopustiť podstatne závažnejšieho správneho deliktu (agresívnej obchodnej praktiky).

6. Žalobca ďalej považoval výšku uloženej pokuty za neprimeranú. Žalovaný v prevažnej časti sankcionoval konanie žalobcu – aktiváciu balíka, ktorá je súladná so zákonom. Existuje výrazný nepomer medzi počtom zistení porušenia právnej normy (4 prípady) a žalovaným nesprávne označeným počtom údajného porušenia právnej normy (55.516 aktivácií balíka Plus).

7. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Podľa žalovaného je z výrokovej časti prvostupňového správneho rozhodnutia zrejmé, aké konanie považoval za rozporné so zákonom. Vo výrokovej časti je vyjadrené, že žalobca bol sankcionovaný pre porušenie zákazu, v zmysle ktorého predávajúci nesmie žiadať od spotrebiteľov úhradu za poskytnutú službu, ktorú si spotrebiteľia neobjednali. Následne je popísaný spôsob spáchania skutku tak, aby skutok nemohol byť zameniteľný s iným. Poukázal aj na časť výroku, podľa ktorej žalobca po uplynutí vymedzeného obdobia žiadal úhradu mesačného paušálu za službu – balík Plus vo výške 1,90 € napriek tomu, že spotrebiteľia si službu neobjednali. Uvedená skutočnosť je preukázaná v emailoch a listoch, ktoré žalobca zasielal spotrebiteľom v rámci svojej kampane. Žalovaný teda nesankcionuje žalobcu za samotné poskytnutie služby, ktoré si spotrebiteľia neobjednali a ani netvrdí, že porušením ustanovenia § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa je už aktivácia, ako sa to snažil navodiť žalobca. Žalobca je postihovaný za to, že po uplynutí vymedzeného obdobia žiadal úhradu mesačného paušálu za službu –balík Plus vo výške 1,90 € napriek tomu, že spotrebiteľia si službu neobjednali.

8. Žalovaný zastával názor, že žalobca berie výklad § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa striktnie formalisticky a výlučne gramaticky. Žalovaný pritom poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 71/2013-36 z 23. mája 2013, ako aj na dôvodovú správu k zákonu č. 102/2014 Z. z. Na naplnenej skutkovej podstaty § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa postačuje, ak sa v emailoch a výzvach vôbec vyskytla informácia o tom, že spotrebiteľ má platiť úhradu za poskytovanie služby, ktorú si vôbec neobjednal, pričom nebolo potrebné, aby bola označená ako žiadosť o úhradu. Žalovaný orgán zastáva názor, že z uvedeného teda jasne vyplýva, že ak predávajúci niečo dodá spotrebiteľovi zadarmo, bez toho, aby si to spotrebiteľ vyžiadal, nemôže od neho prijať a ani žiadať žiadnu úhradu, čo žalobca nedodrжал.

9. Žalovaný zotrval na odôvodnení výšky pokuty, ktoré použil v rámci prvostupňového a druhostupňového správneho konania a považoval ho nielen za dostatočné, ale aj za správne. Spoločenskú nebezpečnosť videl žalovaný v tom, že konaním v rozpore s § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa je dotknutý široký okruh spotrebiteľov, čo uviedol v odôvodnení druhostupňového správneho rozhodnutia. Žalovaný uviedol, že prvostupňový, ako aj druhostupňový orgán pri vydávaní rozhodnutia postupovali v súlade so zákonom a napadnuté rozhodnutia považoval za súladné s § 47 správneho poriadku. Výroková časť podľa neho spĺňa všetky podstatné náležitosti, ktoré sú nevyhnutné pre splnenie podmienky preskúmateľnosti uvedených v rozhodnutí.

10. Žalovaný sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že došlo k „recyklácii“ rozhodnutia. Vzhľadom na charakter protiprávneho konania nepovažoval za nutné, aby prvostupňový správny orgán menil odôvodnenie prvostupňového správneho rozhodnutia v takom rozsahu,

ako požaduje žalobca. Prvostupňový správny orgán nebol vôbec povinný odôvodňovať, prečo sa výška uloženej pokuty v novom rozhodnutí líši od predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré bolo žalovaným zrušené, keďže toto podľa záverov platnej judikatúry vôbec neexistuje.

11. Žalovaný považoval výšku pokuty za primeranú. Pri ukladaní výšky pokuty zohľadnil spoločenskú nebezpečnosť sankcionovaného konania, ktorá spočíva predovšetkým praktizovaním konania, ktoré je priamo v zákone o ochrane spotrebiteľa zakázané a ktoré sa dotýka obrovského okruhu spotrebiteľov, vid' množstvo podnetov, ktoré boli doručené správnomu orgánu. Výška sankcie je proporcionálna k dopadu a negatívnym následkom na spotrebiteľov, keďže došlo k vážnemu zásahu do práv spotrebiteľov. Pokuta uložená vo výške stanovenej v tomto rozhodnutí mala nielen preventívny charakter, ale aj výchovný charakter.

12. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu k žalobe zotrval na svojej právnej argumentácii. Následne súdu doručil podanie označené ako doplnenie žaloby, v ktorej namietal, že napadnuté rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Podľa žalobcu možno jeho konanie považovať za jednostrannú zmenu zmluvy podľa v tom čase účinného zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, a preto bol podľa zákona v prejednávanej veci oprávnený vydať rozhodnutie Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

13. Správny súd žalobu napadnutým rozsudkom ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe voľnej úvahy, treba v rozhodnutí dostatočne odôvodniť, aby bolo zrejmé, čo bolo podkladom rozhodnutia a ako sa vyhodnotili vykonané dôkazy. V tejto svojej povinnosti je správny orgán limitovaný len všeobecnými obmedzeniami zákonných podmienok, ktoré predstavujú hranicu voľnej úvahy. Pre súd je rozhodujúce, či rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej voľnej úvahy nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom. Správny súd skonštatoval, že obe napadnuté rozhodnutia orgánov verejnej správy spĺňajú naň kladené kritéria vo všetkých aspektoch. Žalovaný ani prvostupňový orgán sa z vymedzeného rámca diskrečnej právomoci neodklonili, riadne dôvodili, prečo je žalobcovo konanie protiprávne a aká výška sankcie je za takéto protiprávne konanie adekvátne. Správny súd zhodnotil, že v úhrne došlo k 55.516 aktiváciám balíka Plus vo vzťahu k spotrebiteľom. Zároveň žalovaný uviedol dôkazy preukazujúce, že žalobca po uplynutí vymedzeného obdobia skutočne účtoval úhradu mesačného paušálu za službu balík Plus konkrétne označeným spotrebiteľom, čím porušil § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska zistenia skutkového stavu, jeho právnej kvalifikácie, správny súd nemohol akceptovať žalobcovu námietku o nezrozumiteľnosti napadnutých rozhodnutí. Orgány verejnej správy uvádzali vo svojich rozhodnutiach relevantné závery, ktoré jasne vyplývali zo zisteného skutkového stavu, rozsahu a dôsledkov protiprávneho konania žalobcu.

14. Správny súd považoval za irelevantné úvahy o „recyklácii“ predchádzajúceho prvostupňového rozhodnutia, ktoré bolo v administratívnom konaní zrušené druhostupňovým orgánom verejnej správy. Správny súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu, ktorá sa týkala určenej výšky pokuty za porušenie právnej povinnosti. Po preskúmaní napadnutých rozhodnutí a záverov uvedených v nich správny súd skonštatoval, že správna

úvaha neprekročila zákonné medze, žalovaný zohľadnil pri ukladaní sankcie spoločenskú nebezpečnosť, vychádzal pritom z tzv. generálnej a individuálnej prevencie a v neposlednom rade dôvodil proporcionalitu k dopadu a negatívnym následkom u spotrebiteľov.

15. Správny súd vo vzťahu k námietke, že rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený, uviedol, že právomoc Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb je daná v posudzovaní kvality služby, t. j. či služba spĺňa isté charakteristiky (vlastnosti, znaky) a má schopnosť uspokojovať stanovené, resp. predpokladané potreby koncových užívateľov a v oblasti cenovej podľa zákona o cenách. Posudzovanie porušenia povinnosti podľa § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa je zverené v zmysle § 20 cit. zákona Slovenskej obchodnej inšpekcie. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný orgán verejnej správy mal právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie žalovaného

16. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa prostredníctvom právneho zástupcu riadne a včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) a navrhol, aby kasačný súd rozsudok zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

17. Sťažovateľ namietal, že správny súd nesprávne právne posúdil otázku právomoci žalovaného. Zákon o elektronických komunikáciách umožňuje podnikom jednostranne zmeniť zmluvu uzavretú medzi podnikom a osobami ako účastníkmi. Právo na jednostrannú zmenu musí byť v zmluve dohodnuté, pričom podnik má povinnosť podľa § 43 ods. 2 písm. c) cit. zákona informovať účastníkov najmenej jeden mesiac vopred o zmene zmluvných podmienok, ako aj informovať o práve odstúpiť od zmluvy. Porušenie tejto povinnosti predstavuje správny delikt, za ktorý Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb podľa § 73 cit. zákona môže uložiť pokutu. Sťažovateľ tvrdil, že aktivácia balíka Plus a jeho následné spoplatnenie bolo jednostrannou zmenou zmluvy. Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb bol preto ako jediný oprávnený sankcionovať toto konanie. Právomoc úradu je daná existenciou zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a spotrebiteľmi.

18. Sťažovateľ zotrval na tvrdení, že mal byť v zmysle napadnutého rozhodnutia sankcionovaný iba za žiadosť o úhradu vykonanú po uplynutí vymedzeného obdobia voči štyrom spotrebiteľom. Sťažovateľ pripúšťa, že došlo k 55.516 aktiváciám balíka Plus bez objednania, čo však nie je protiprávnym konaním. Sťažovateľ namietal, že žalovaný odôvodnil výšku uloženej pokuty od celkového počtu aktivácií služby. Uvedenou námietkou sa správny súd nezaoberal.

19. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sťažovateľ v rozpore s § 183 SSP rozšíril žalobné dôvody o žalobný dôvod, v ktorom namietal právomoc žalovaného. Správny súd tak nemal povinnosť na túto námietku reagovať, pretože bola podaná po lehote ustanovenej v § 181 SSP. Zároveň túto námietku nemožno podľa § 441 SSP pripustiť ani v kasačnom konaní. Navyše, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb vykonával dohľad nad ustanoveniami zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (účinného v tom čase), avšak ustanovenie § 43 ods. 2 písm. c) cit. zákona

pokrýva iný aspekt (oznamovaciú povinnosť) a nevzťahuje sa na skutok, ktorý bol predmetom preskúmaných rozhodnutí. Otázku jednostrannej zmeny zmluvných podmienok je možné vnímať ako špecifický inštitút, ktorý by mal byť využívaný v odôvodnených prípadoch, avšak jeho využitie nemožno považovať za relevantné v prípadoch, kedy nedochádza k zmene podmienok existujúcich služieb, ale sťažovateľ iniciatívne v rámci svojej marketingovej stratégie spúšťa spotrebiteľom služby nové, ktoré neboli predmetom dojednania pôvodnej zmluvy a o ktoré neprejavili záujem.

20. Žalovaný uviedol, že časový údaj „po uplynutí vymedzeného obdobia“ neznamená vyjadrenie okamihu, kedy žalobca žiadal platbu za služby, ale ide o vyjadrenie okamihu, kedy spotrebiteľovi vznikne povinnosť zaplatiť úhradu v prípade, že nevykoná úkon smerujúci k deaktivácii poskytnutej služby, ktorú si neobjednal. Z uvedeného vyplýva, že žalobca už v momente informovania o aktivácii balíka Plus žiadal úhradu za poskytnutú službu, ktorú si spotrebiteľia neobjednali, s tým, že povinnosť zaplatiť takúto úhradu vznikne spotrebiteľom až po uplynutí vymedzeného obdobia. Pre naplnenie skutkovej podstaty § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa postačuje, že sťažovateľ formuloval vo svojich e-mailoch a listoch, ktorými informoval spotrebiteľov o aktivácii služby požiadavku, ktorá je v rozpore so zákonom, a ktorou sa dopustil protiprávneho konania. Žalovaný preto navrhol, aby kasačný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

III. Posúdenie veci kasačným súdom

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

22. Sťažovateľ v prvom rade rozporoval, že žalovaný nemal ustálené, ktorým momentom došlo k porušeniu § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa. Sťažovateľ sa domnieval, že k porušeniu § 4 ods. 11 cit. zákona mohlo dôjsť iba tým, že sťažovateľ po uplynutí vymedzeného obdobia žiadal o úhradu mesačného paušálu za balík Plus, ktorý si spotrebiteľia neobjednali, pričom sťažovateľ za vymedzené obdobie považoval obdobie jedného mesiaca od aktivácie balíka Plus a za žiadosť o úhradu považoval doručenie faktúry. V nadväznosti na to uvádzal, že žalovaný preukázal doručenie faktúr iba štyrom spotrebiteľom, a preto bola uložená výška sankcie neúmerná.

23. Podľa § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa: *„Predávajúci nesmie žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.“*

24. Zákom č. 102/2014 Z. z. došlo k doplneniu ustanovenia § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom podľa dôvodovej správy: *„Účelom tohto ustanovenia je v spojitosti s § 53 ods. 8 zabezpečiť komplexnú ochranu spotrebiteľa proti nevyžiadanej dodávke tovarov alebo služieb zo strany predávajúceho. Kým Občiansky zákonník upravuje súkromnoprávny aspekt právneho vzťahu, navrhovanou úpravou sa zabezpečuje*

verejnoprávna ochrana spotrebiteľa. Ustanovuje sa zákaz predávajúceho žiadať od spotrebiteľa úhradu za nevyžiadajú dodávku, pričom za porušenie tejto povinnosti môže byť orgánom dozoru uložená sankcia. Ďalej sa zabezpečuje ochrana spotrebiteľa pre prípad absencie akéhokoľvek konania v prípade nevyžiadanej dodávky. Vychádza sa z predpokladu, že zodpovednosť za dodanie akéhokoľvek tovaru alebo služby v prvom rade nesie predávajúci. Nie je žiaduce, aby sa konaním predávajúceho dostal spotrebiteľ do pozície, že je povinný niečo konať alebo znášať náklady ako následok nevyžiadanej dodávky. Ustanovenie však nie je možné vykladať extenzívne tak, aby sa uplatňovalo na prípady vadného plnenia zo strany predávajúceho, ktoré spočíva v dodaní tovaru alebo služby iného, ako si objednal spotrebiteľ. Rozhodujúcou je okolnosť, že k zo strany spotrebiteľa k žiadnej objednávke nedošlo, t. j. tovar alebo služba, ktorý bol spotrebiteľovi dodaný môže spotrebiteľ oprávnenne považovať za neobjednaný. Dôkazné bremeno o existencii objednávky a jej obsahu znáša vždy predávajúci.“

25. Pojem žiadať je v kontexte § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné vykladať teleologicky. Z citovaného znenia dôvodovej správy vyplýva, že zavedením predmetného ustanovenia sa zákonodarca snažil dosiahnuť ochranu spotrebiteľa pred nevyžiadanou dodávkou tovarov alebo služieb zo strany predávajúceho. Z administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že k dodávke služby došlo aktiváciou balíka Plus, a to bez akéhokoľvek predchádzajúceho prejavu vôle spotrebiteľa. Zároveň je z administratívneho spisu zjavné, že sťažovateľ spotrebiteľom v e-mailovej komunikácii oznámil, že v prípade, ak zo strany spotrebiteľov nedôjde k deaktivácii balíka Plus, bude im účtovaná suma 1,90 eura za službu balík Plus. Kasačný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žiadosťou o úhradu došlo už doručením e-mailov spotrebiteľa. Kasačný súd pripomína, že deklarovaným cieľom novej právnej úpravy bolo zabezpečiť ochranu spotrebiteľa pred nežiaducim konaním predávajúceho, ktoré by spotrebiteľa dostalo do pozície, kedy by bol povinný niečo konať alebo znášať náklady ako následok nevyžiadanej dodávky. Sťažovateľ spotrebiteľa dostal do tejto pozície práve tým, že e-mailom žiadal zaplatenie úhrady za službu balík Plus a v nadväznosti na to, bol spotrebiteľ nútený buď konať – deaktivovať balík Plus, alebo znášať náklady za poskytnutú službu. Kasačný súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 11 cit. zákona dochádza až doručením faktúry. Predmetný výklad by bol v rozpore s účelom sledovaným ustanovením § 4 ods. 11 cit. zákona, keďže by spotrebiteľa nechránil pred povinnosťou konať, resp. znášať nepriaznivé dôsledky a nezabezpečil by ochranu spotrebiteľa v takej miere, o akú sa usiloval zákonodarca.

26. Zároveň nemožno prisvedčiť ani názoru sťažovateľa, podľa ktorého žalovaný ustálil, že rozhodujúcim konaním, žiadosťou o úhradu, bolo až doručenie faktúr. Vo výroku prvostupňového rozhodnutia je jasne vyjadrené, že sťažovateľ ako predávajúci aktivoval spotrebiteľom prémiový balík televízie Plus počas vymedzeného obdobia bezplatne, pričom po uplynutí vymedzeného obdobia žiadal úhradu mesačného paušálu za službu Balík Plus vo výške 1,90 eura napriek tomu, že spotrebiteľia si službu neobjednali, pričom prvostupňový orgán ďalej vo výroku presne opísal konanie (doručenie e-mailov), ktorým došlo k žiadosti o úhradu. Na základe citovaného enunciátu nemožno dospieť k sťažovateľom preferovanému záveru, že konanie, ktorým sťažovateľ žiadal úhradu, bolo uskutočnené

až po vymedzenom období. Práve naopak, prvostupňový orgán vo výroku ustálil, že došlo k žiadosti o úhradu a následne presne uvádza, akým konaním sa sťažovateľ dopustil porušenia ustanovenia § 4 ods. 11 zákona o ochrane spotrebiteľa, t. j. dorúčením e-mailov.

27. Sťažovateľ tiež namietal, že správny súd sa nevysporiadal s námietkou, podľa ktorej žalovaný sankcionoval už samotnú aktiváciu balíka Plus. Kasačný súd vo vzťahu k uvedenej námietke upriamuje pozornosť na odsek 42 napadnutého rozsudku a zároveň poukazuje aj na § 27 ods. 2 SSP, z ktorého správny súd pri odôvodnení odseku 42 vychádzal. Podľa § 27 ods. 2 SSP: *„Pri rozhodnutí, opatrení alebo inom zásahu, ktoré orgán verejnej správy vydal alebo vykonal na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava iba, či také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.“* Kasačný súd vzhľadom na uvedené preskúmal výšku sankcie, ktorá bola uložená sťažovateľovi napadnutým rozhodnutím a nezistil, že by žalovaný, na základe zákonom povolenej správnej úvahy, vybočil z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Žalovaný dostatočne odôvodnil výšku sankcie, pričom vychádzal zo základných rovín pre ukládanie sankcie – individuálnej a generálnej prevencie, zobral do úvahy preventívnu funkciu sankcie, ako aj výšku sankcie z dôvodu odradenia páchatel'a od protiprávneho postupu. Následne aj správny súd, dostatočne obsírnym spôsobom v odseku 42 napadnutého rozsudku, preskúmal správnu úvahu žalovaného a prvostupňového orgánu. Dospel pritom k záveru, že sa správne orgány z vymedzeného rámca diskrečnej právomoci neodklonili, riadne dôvodili, prečo je sťažovateľovo konanie protiprávne a aká výška sankcie je za takéto protiprávne konanie adekvátne.

28. Sťažovateľ ďalej namietal, že žalovaný nebol podľa zákona oprávnený vydať v prejednávanej veci rozhodnutie. Podľa sťažovateľa mal rozhodovať Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, ktorý podľa § 6 ods. 3 písm. l) a m) zákona o elektronických komunikáciách vykonáva štátny dohľad nad plnením povinností ustanovených týmto zákonom a ukladá sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom, pričom sankcionované konanie sťažovateľa malo predstavovať jednostrannú zmenu zmluvných podmienok vykonanú v rozpore s § 44 ods. 7 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách.

29. Na úvod sa kasačnému súdu žiada uviesť, že základným princípom civilného práva je zásada, že zmluvy sa majú dodržiavať (pacta sunt servanda). Daná zásada zakotvuje nezmeniteľnosť zmluvy jednostranným právnym úkonom zmluvnej strany a je vyjadrená v § 493 a § 516 Občianskeho zákonníka. Z tejto zásady však existujú zákonné výnimky, ktorých účelom je prispôbienie kontraktu zmeneným podmienkam. Občiansky zákonník neobsahuje definíciu jednostrannej zmeny. Oprávnenosť jednostrannej zmeny je potrebné posudzovať podľa § 53 Občianskeho zákonníka. V § 53 ods. 4 písm. i) je obsiahnuté kritérium pre určenie neprijateľnosti jednostrannej zmeny nasledovne: *„Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.“* Zároveň je v tomto smere potrebné poukázať aj na smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v prílohe k článku 3 ods. 3 ustanovuje zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Predmetnou podmienkou je podľa písm. j) uvedenej prílohy podmienka, ktorej zmyslom alebo účinkom je umožniť

predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve (v anglickej mutácii je použité slovné spojenie valid reason, vo francúzskej sans raison valable a v španielskej sin motivos válidos). Dôvod zmeny tak musí mať objektívnu povahu, t. j. príčina leží mimo konania dodávateľa a z rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že musí byť zároveň dostatočne transparentný (viď RWE Vertrieb z 21. marca 2013, C-92/11).

30. Vzhľadom na uvedené je tak potrebné zdôrazniť, že jednostranná zmena musí byť vynútená z dôvodu objektívnych okolností ležiacich mimo sféru vplyvu dodávateľa. Sťažovateľ však existenciu takejto príčiny ani len nenaznačil. Zmyslom právnej úpravy ochrany spotrebiteľa je vyvážiť nerovnosť medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Z tohto dôvodu právna úprava (napr. citovaná právna úprava Občianskeho zákonníka alebo § 43 ods. 2 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách) umožňuje spotrebiteľovi v prípade jednostrannej zmeny odstúpiť od zmluvy z dôvodu, že nemôže z pozície slabšej strany odvrátiť negatívny dôsledok takejto zmeny. V prejednávanom prípade však sťažovateľ neinformoval spotrebiteľa o možnosti odstúpenia, práve naopak, umožnil spotrebiteľom zrušiť iba predmetnú službu. Práve z dôvodu ireverzibility jednostrannej zmeny zakotvuje právna úprava možnosť odstúpenia od zmluvy, čo však v predmetnom prípade nebolo splnené. Z uvedených dôvodov nemožno tvrdiť, že došlo k jednostrannej zmene zmluvných podmienok tak, ako vyžaduje § 43 ods. 2 písm. c) cit. zákona. Nakoniec aj sám sťažovateľ v správnom konaní v liste zo dňa 8. decembra 2015 tvrdil, že nedochádza k zmene zmluvného vzťahu, keď uviedol nasledovné: *„Umožnenie balíčka Plus spotrebiteľovi nijakým spôsobom neovplyvňuje aktuálne podmienky zmluvného vzťahu so spoločnosťou UPC a jedná sa len o prejav určitej formy odmeny za vernosť spoločnosti UPC svojim zákazníkmi.“*

31. Kasačný súd tak záverom konštatuje, že v prejednávanom prípade nemožno konanie sťažovateľa označiť za jednostrannú zmenu zmluvy vykonanú v rozpore s § 43 ods. 2 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách a toto konanie subsumovať pod skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 73 cit. zákona. Žalovaný dostatočným spôsobom preukázal, že v predmetnom konaní sa sťažovateľ nedopustil konania v rozpore s § 43 ods. 2 písm. c) cit. zákona, a tak nebolo možné určiť pôsobnosť Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb podľa § 6 ods. 3 písm. l) a m) cit. zákona, ako v kasačnej sťažnosti navrhoval sťažovateľ. Zároveň, ako uviedol v napadnutom rozsudku aj správny súd, nebolo možné určiť právomoc ani podľa § 6 ods. 3 písm. d), keďže v prejednávanej veci nebola posudzovaná kvalita ani cena dodanej služby. Naopak, sťažovateľ sa svojím konaním dopustil konania v rozpore s § 4 ods. 11 cit. zákona, a preto bol na výkon dozoru a kontroly príslušný žalovaný podľa § 20 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

IV. Záver

32. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd uzatvára, že nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa. Rozsudok správneho súdu považuje za vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa preto podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

33. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že ju procesne

úspešnému žalovanému nepriznal, keďže u neho nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania (§ 467 ods. 1 v spojení s § 168 SSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov **3:0** (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave 17. júla 2025

JUDr. Katarína B e n c z o v á

predsedníčka senátu
podpísané elektronicky

JUDr. Zuzana Š a b o v á, PhD.

členka senátu
podpísané elektronicky

JUDr. Eva V é k o n y o v á

členka senátu
podpísané elektronicky

Za správnosť vyhotovenia:

Bc. Petra Pitáková